

XLIX OLIMPIADA HISTORYCZNA TEKST ŹRÓDŁOWY – HISTORIA PARLAMENTARYZMU

ŹRÓDŁO 1

W Imię Boga Wszechmogącego!

My, Naród Polski, dziękując Opatrzności za wyzwolenie nas z półtorawiekowej niewoli, wspominając z wdzięcznością męstwo i wytrwałość ofiarnej walki pokoleń, które najlepsze wysiłki swoje w sprawie niepodległości bez przerwy poświęcały, nawiązując do świetnej tradycji wiekopomnej Konstytucji 3-go Maja – dobro całej, zjednoczonej i niepodległej Matki-Ojczyzny mając na oku, a pragnąc Jej być niepodległą, potęgę i bezpieczeństwo oraz społeczny utwierdzić na wiekiustych zasadach prawa i wolności, pragnąc zarazem zapewnić rozwój wszystkich Jej sił moralnych i materialnych dla dobra całej odradzającej się ludzkości, wszystkim obywatelom Rzeczypospolitej równość, a pracy poszanowanie, należne prawa i szczególną opiekę Państwa zabezpieczyć – tę oto ..... [A] na Sejmie Ustawodawczym Rzeczypospolitej Polskiej uchwalamy i stanowimy.

ŹRÓDŁO 2

Głęboko wzruszony, **dziękuję panom za ten zaszczyt i za tę uchwałę, którą panowie powierzacie mi znowu władzę, przed chwilą w ręce wasze złożoną.** Uważam to sobie, panowie, za wielką nagrodę za ciężką, nieraz bardzo ciężką pracę całego mojego życia [...]. Z chwilą więc, gdy udało mi się spełnić główne moje zadanie jako .....[B] [...]: zwołać Sejm – miałem zamiar wszystkie swoje siły i całą swoją energię poświęcić jedynie i wyłącznie sprawom tym, które uważałem dla siebie za najodpowiedniejsze, – sprawom wojskowym.

ŹRÓDŁO 3

Protokół z posiedzenia ..... [C] w dniu 11 XII 1922 r.

Początek posiedzenia o godz. 12 m. 15 w poł.

Przewodniczący Marszałek Sejmu Maciej Rataj otwiera posiedzenie i zaprasza na sekretarzy p. Senatora Stefana Kopcińskiego i p. posła Serwacego Niedbalskiego.

Przewodniczący wzywa Sekretarza p. Kopcińskiego do wprowadzenia na salę nowo obranego .....[D].

Przewodniczący zapytuje nowo obranego .....[D] czy przyjmuje urząd, a po otrzymaniu twierdzącej odpowiedzi odbiera od niego przysięgę według roty, przepisanej w art. 54 Konstytucji.

PYTANIA i POLECENIA:

1. Wyjaśnij, jak określa się cytowany w **źródle 1** fragment dokumentu oraz podaj nazwę aktu prawnego, która została zastąpiona w źródle literą [A]. [0-2 pkt]
2. Podaj autora cytowanego w **źródle 2** przemówienia i datę jego ogłoszenia oraz nazwę pełnionego przez niego urzędu, która została zastąpiona w źródle literą [B]. [0-3 pkt]
3. Wytłuszczony fragment w **źródle 2** opatrz komentarzem. [0-4 pkt]
4. Podaj nazwy organów konstytucyjnych oznaczonych w **źródle 3** literami [C] i [D]. [0-2 pkt]
5. Wyjaśnij, na czym polegał związek pomiędzy **źródłami 1 i 3**. [0-4 pkt]
6. Na podstawie źródła i wiedzy pozaźródłowej wyjaśnij, jaki związek ustrojowo-prawny występował między **źródłami 2 i 3**. [0-5 pkt]